

לעמת זה משתדל הרשנזון להוכיח על יסוד תשובות ר"י נ' צייאח אשר בס' אבקת רוכל ש"הדבר הוא בהיפך, כי מירושלם יצא לדמשק, אבל נראה ששניהם צדקו. ר"י נ' צייאח היה כנראה יליד ירושלם, ומשם יצא ונתמנה לרב בדמשק. אך גם בשבתו שם היה מבקר מזמן לזמן את ירושלם, ואחר-כך גם יצא מדמשק לירושלם, "להכין אותה ולסעדה במשפט ובצדקה". בשנת רצ"ח גמר בירושלם את ספרו אבן השוהם. בשנת ש"ו אנו מוצאים אותו בדמשק אולם באותה שנה בקר את ירושלם: בהיותי בשנה הזאת בירושלם תוב"ב נשאלתי עם רץ על ענין חדוש הוא אשר אירע פה דמשק (עי' אבקת רוכל סי' קי"ג וקט"ז). בשנת ש"ט חבר בירושלם את ספרו שארית יוסף (עי' שה"ג לרחיד"א). ובשנת ה"א שט"ו הוא דן ופוסק בירושלם (שם סי' קל"ט). בשנת שכ"ט אנו מוצאים אותו שוב בדמשק (שם סי' ק"צ). את זמן תשובתו, אם נכתבה לפני שכ"ט או אחריה, אי אפשר לקבוע.

אוצרות התורה
אוצרות השו"ת

לקוטים משו"ת ר"י נ' צייאח

סי' תקנ"ח. בבאי פה העירה דמשק יע"א ראיתי בה מנהגים שונים בענין התפלה וזולתה, כקריאת התורה בקצת שבתות ובקצת הפטרות מה שלא הנהיגום חכמי התלמוד, כגון ג' דפורענותא וז' דנחמא. וכן בענין המאכלות בקצתם עם היותם אסורים נהגו בהם היתר כאשר הנהיגום אבותם בחלב שחלבו גוי ואין ישראל רואהו ובקנכריס (1) ודבש הענבים (2) והיו אוכלים הקנכריס שעשו הגויים וכיוצא בזה, וכדבר שיש בו איסור ונדוד עברה בטליתם ממנהגם, והיית' עורני כיד ה' הטובה עלי, וקצתם איחרתים כדי להעביר מהם המנהגים ההם מעט מעט, לבל יבא הדבר לידי מריבה ומחלוקת ... וכעת בחשבי לצאת מהעיר ללכת ע"ה ירושלם תוב"ב להכין אותה ולסעדה במשפט ובצדקה רציתי לבטל מהם מנהג גרוע שהיה להם ויש בו איסור, ודרשתי להם על כך בבית הכנסת הגדולה של ק"ק המסתערב יצ"ו, וכולם קבלו את דברי הסכימו יחד בבטולו, ובכן ראיתי לגלות און קצת יחידים שנפרדו מעליהם לסבת השררה והמחלקת, וקבעו להם לבדם מקום מיוחד להתפלל בו, קראהו בשם נוה השלום ודרך שלום לא ידעו, ובכן השיבוני שאינם רוצים לבטל מנהג אבותיהם אף אם יש איסור בדבר, ואף אם קבלו עליהם בכח נח"ש לבל יסורו מכל אשר אגזור עליהם על פי התורה ובכל זאת עברו על הכל שלא ברצון יראי ה', שהרי אם יהיה במנהג ההוא צד איסור לא נניח להם ...

(1) דוחן *ἀέχθος* Hirse

(2) על דבש הענבים שנעשה ע"י ישמעאלים ונהגו בו היתר בדמשק כבר נשאל הר"ן כמאמרים שנה לפני זה (עי' שו"ת הר"ן סי' ה').